

Bài 33: TẬP TÍNH Ở ĐỘNG VẬT

1) KHÁI NIỆM TẬP TÍNH VÀ VAI TRÒ CỦA TẬP TÍNH Ở ĐỘNG VẬT

Quan sát tập tính của một số loài động vật dưới đây và hoàn thiện thông tin vào bảng sau:

Tập tính quan sát được	Loại tập tính		Ý nghĩa đối với động vật
	Bẩm sinh	Học được	
 Mèo rình bắt chuột			
 Gà ấp trứng			
 Cá ngoi lên khi được cho ăn			
 Chim chăm sóc con non			

2) THỰC HÀNH QUAN SÁT TẬP TÍNH Ở ĐỘNG VẬT

Hãy xem video về tập tính của một số loài động vật (tập tính kiếm ăn, tập tính sinh sản, tập tính bảo vệ lãnh thổ, tập tính di cư...) và hoàn thiện phiếu quan sát theo mẫu

 LIVEWORKSHEETS

2) THỰC HÀNH QUAN SÁT TẬP TÍNH Ở ĐỘNG VẬT

Hãy trình bày về một số tập tính của động vật quan sát được trong video trên

Tập tính quan sát được	Loại tập tính		Ý nghĩa đối với động vật
	Bẩm sinh	Học được	

LIVWORKSHEETS

3) ỨNG DỤNG TẬP TÍNH Ở ĐỘNG VẬT TRONG THỰC TIỄN

Hãy nêu cơ sở khoa học của một số ứng dụng về tập tính của động vật trong trồng trọt, chăn nuôi

Ví dụ về ứng dụng tập tính của động vật trong trồng trọt và chăn nuôi		Cơ sở của ứng dụng
	Dùng đèn bầy côn trùng	
 	Bò về chuồng khi nghe tiếng chuông	
 	Điều chỉnh nhiệt độ chuồng nuôi gà bằng hệ thống đèn	

3) ỨNG DỤNG TẬP TÍNH Ở ĐỘNG VẬT TRONG THỰC TIỄN

Hãy nêu cơ sở khoa học của một số ứng dụng về tập tính của động vật trong trồng trọt, chăn nuôi

Ví dụ về ứng dụng tập tính của động vật trong trồng trọt và chăn nuôi		Cơ sở của ứng dụng
	Đặt bù nhìn trên đồng ruộng để xua đuổi chim phá hoại mùa màng	
	Ong mắt đỏ đẻ trứng tiêu diệt sâu đục thân	
	Tò vò ngọc lục bảo đẻ trứng kí sinh vào cơ thể gián	

Vận dụng trong việc hình thành một số thói quen tốt ở người

Hoàn thành bảng sau và giải thích cơ chế hình thành một số thói quen tốt ở người

Thói quen	Cách thực hiện	Hành động lặp lại	Kết quả đạt được
Đi ngủ đúng giờ			
Đánh răng trước khi ngủ			
Rửa tay trước khi ăn			
Dừng lại khi có tín hiệu đèn đỏ giao thông			
Cúi chào khi gặp người lớn			
Ngủ dậy lúc 5 giờ sáng để tập thể dục			

CỦNG CỐ

Câu 1: Phân biệt cảm ứng ở động vật và cảm ứng ở thực vật bằng cách hoàn thành đoạn thông tin sau bằng cách kéo thả các từ gợi ý vào vị trí phù hợp trong đoạn thông tin sau:

môi trường

thực vật

cơ thể

tiếp nhận

động vật

phản ứng

thích nghi

Cảm ứng ở sinh vật là khả năng kích thích và lại các kích thích từ bên trong hoặc bên ngoài, đảm bảo cho sinh vật tồn tại và phát triển. Cảm ứng là một đặc trưng cơ bản của cơ thể sống, giúp sinh vật với điều kiện sống. Cảm ứng ở thường xảy ra chậm, khó nhận thấy, hình thức phản ứng kém đa dạng; cảm ứng ở thường xảy ra nhanh, dễ nhận thấy, hình thức đa dạng.

Câu 2: Những phát biểu nào sau đây là đúng khi nói về sự hình thành tập tính?

- (1) Mọi kích thích đều làm xuất hiện tập tính;
- (2) Không phải bất kì kích thích nào cũng làm xuất hiện tập tính;
- (3) Kích thích càng mạnh càng dễ làm xuất hiện tập tính;
- (4) Kích thích càng lặp lại càng dễ làm xuất hiện tập tính.

Câu 3:

Kiến ba khoang có màu nâu đỏ, mình thon, giữa lưng có một vạch lớn màu đen tạo thành các khoang màu khác nhau trên cơ thể.

Kiến ba khoang thường ẩn nấp trong rơm rạ, bãi cỏ, ruộng, vườn. Chúng làm tổ và đẻ trứng trong đất. Khi ruộng lúa, vườn rau xuất hiện sâu cuốn lá hay rầy nâu, kiến tìm đến, chui vào các tổ sâu để ăn thịt sâu non. Sự xuất hiện của kiến ba khoang đã làm giảm thiểu số sâu cuốn lá đáng kể và bảo vệ hoa màu khỏi sự phá hoại của sâu, bệnh.

Tuy nhiên gần đây, việc lạm dụng hoá chất bảo vệ thực vật đã làm giảm đáng kể số kiến ba khoang và làm cho chúng mất nơi ẩn nấp. Do đó theo ánh sáng điện chúng bay vào các khu dân cư sinh sống và gây ảnh hưởng đến sức khoẻ con người khi tiếp xúc với chất dịch từ cơ thể kiến tiết ra.

a) Hãy cho biết đoạn thông tin nào nói về tập tính của kiến ba khoang?

b) Theo em, có nên tiêu diệt kiến ba khoang không? Tại sao?

c) Hãy đưa ra đề xuất hạn chế sự xuất hiện của kiến ba khoang trong khu dân cư.

